

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مجله خبری الکترونیکی

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر

سال پنجم (شماره ۵) - آذر و دی ۱۴۰۴

آنچه در این شماره می‌خوانید:

مدیر مسئول: محمود دشتی‌زاده

سر دبیر: امیر ارسلان کمالی

مسئول روابط عمومی: جواد تازا

مدیر داخلی: رضا عباسی

طراح جلد: نرگس انصاری

آدرس: بوشهر، خیابان ورزش، جنب دانشکده
ادبیات و علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی

کد پستی: ۷۵۱۵۶۴۳۳۷۳

صندوق پستی: ۱۷۳۱

تلفن ستاد مرکزی: ۰۷۷۳۳۳۲۷۱۴۳

تلفن معاونت پژوهشی: ۰۷۷۹۱۰۹۰۷۱۵

تلفن روابط عمومی: ۰۷۷۳۳۳۲۷۱۴۳

- برگزاری کارگاه آموزشی-ترویجی بهره‌وری آب در کشاورزی
- رونمایی از دستاوردهای تحقیقاتی مرکز تحقیقات بوشهر
- ارائه دستاورد نوین در صنعت پرورش طیور
- انعقاد تفاهم‌نامه همکاری مرکز تحقیقات بوشهر با بنیاد نخبگان
- برگزاری دهمین کاروان ترویجی بهره‌وری کشاورزی ویژه روز جهانی خاک در استان بوشهر

- قدردانی مدیر هماهنگی ترویج کشاورزی از مرکز تحقیقات بوشهر
- نشست تخصصی بررسی وضعیت هویت‌گذاری و حمل‌ونقل دام در استان بوشهر
- بررسی چالش‌های تولید و توزیع بذر
- برگزاری کارگاه آموزشی-ترویجی عوامل خسارت‌زای نخیلات
- برگزاری نشست تخصصی با محوریت سامانه اصلاح خودکار داده‌های ماهواره‌ای بارندگی

- رونمایی از اپلیکیشن «ساربانیار» برای مدیریت هوشمند پرورش شتر در بوشهر
- بررسی علمی راهکارهای بهینه‌سازی مصرف آب در فضای سبز شهری
- اجرای دو طرح علمی برای بهبود تولید گندم
- بازدید مدیرکل دفتر توسعه فعالیت‌های کشاورزی زنان روستایی و عشایری وزارت جهاد کشاورزی از مرکز تحقیقات بوشهر

- کارگاه آموزشی-ترویجی تخصصی خاک‌ورزی حفاظتی در بوشهر
- رونمایی از بذر گوجه فرنگی «قهرمان» در رویداد «روز درهای باز کشاورزی» بوشهر
- امضای تفاهم‌نامه علمی برای تحول مدیریت شهری و توسعه پایدار با استانداری بوشهر

- برگزاری کارگاه آموزشی-ترویجی انتقال یافته‌های تحقیقاتی آفات و بیماری‌های گوجه فرنگی در بوشهر

- بازدید مدیرکل حراست سازمان تات از مرکز تحقیقات بوشهر
- کارگاه آموزشی-ترویجی؛ پلی میان تحقیقات و مدیریت عملی مزارع
- شروع اجرای طرح مشارکتی مدیریت تغذیه گندم در استان بوشهر
- بررسی سازگاری و پایداری لاین‌های منتخب کینوا در ایستگاه تحقیقات کشاورزی برازجان

برگزاری کارگاه آموزشی-ترویجی بهره‌وری آب در کشاورزی

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، کارگاه آموزشی-ترویجی بهره‌وری آب در عرصه‌های کشاورزی تحت تأثیر تغییر اقلیم، با تأکید بر الگوی کشت، به همت عضو هیأت علمی این مرکز و با هماهنگی مدیریت ترویج سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر برگزار شد.

مehرداد نوروزی، عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات بوشهر، گفت: در راستای ارائه راهکارهای استفاده بهینه از منابع آب در بخش کشاورزی و با توجه به شرایط تغییر اقلیم و افزایش دما در دهه‌های اخیر، این کارگاه در منطقه بوشکان شهرستان دشتستان برگزار شد.

وی افزود: در این نشست، با حضور بهره‌برداران و کشاورزان، درباره پیامدهای تغییر اقلیم و اثرات آن بر کشاورزی استان بوشهر گفت‌وگو شد و راهکارهای علمی و کاربردی جهت مقابله با این چالش‌ها مورد بررسی قرار گرفت.

نوروزی تأکید کرد: راهکارهایی همچون اصلاح الگوی کشت، کشت گیاهان مقاوم به کم‌آبی، خشکی و شوری، اجرای سیستم‌های نوین آبیاری، برنامه‌ریزی دقیق آبیاری، افزایش ماده آلی خاک و کاهش عملیات خاک‌ورزی، از جمله موضوعاتی بود که در این کارگاه مطرح و مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

وی در پایان گفت: اجرای این گونه برنامه‌های آموزشی و ترویجی می‌تواند نقش مؤثری در آگاهی‌بخشی به کشاورزان و افزایش بهره‌وری منابع آب و خاک در شرایط تغییر اقلیم ایفا کند.

رونمایی از دستاوردهای تحقیقاتی مرکز تحقیقات بوشهر

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، به مناسبت هفته پژوهش و فناوری، نمایشگاهی در محل پارک علم و فناوری خلیج فارس برگزار شد که در آن، مرکز تحقیقات بوشهر از دستاوردهای پژوهشی و فناورانه خود رونمایی کرد.

محمود دشتی زاده، رئیس مرکز تحقیقات بوشهر، در حاشیه این نمایشگاه گفت: هدف از شرکت در این نمایشگاه، معرفی و رونمایی از دستاوردهای پژوهش، فناوری و فن بازار مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر است. این مرکز با حضور فعال خود، نتایج تحقیقاتی انجام شده را در معرض دید بازدیدکنندگان قرار داد.

وی افزود: دستاوردهای تحقیقاتی ارائه شده در این نمایشگاه، نشان دهنده تلاش های علمی و پژوهشی مرکز در راستای ارتقای کشاورزی و منابع طبیعی استان است. این نمایشگاه فرصتی برای ارتباط مستقیم با بهره برداران و معرفی ظرفیت های علمی و پژوهشی مرکز محسوب می شود.

این نمایشگاه به مدت دو روز در محل پارک علم و فناوری دایر خواهد بود و بازدیدکنندگان می توانند از نزدیک با دستاوردهای علمی و تحقیقاتی مرکز آشنا شوند. در جریان برگزاری این رویداد، معاون استاندار، فرماندار بوشهر، رئیس پژوهشکده میگوی کشور، رئیس پارک علم و فناوری، استادان دانشگاه و جمعی از دانشجویان با حضور در غرفه مرکز تحقیقات بوشهر، ضمن بازدید از دستاوردهای علمی، در جریان توضیحات تخصصی رئیس مرکز قرار گرفتند.

ارائه دستاورد نوین در صنعت پرورش طیور

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، نتایج پروژه تحقیقاتی و تحقیقاتی-ترویجی با عنوان «استفاده از برگ درخت خرما به عنوان بستر جوجه‌های گوشتی» توسط عضو هیأت علمی این مرکز، به صورت حضوری و ویناری و هم‌زمان با هفته پژوهش ارائه شد.

عبدالمهدی کبیری فرد در این نشست گفت: برگ خشک درخت خرما، با وجود بیش از ۳۴ میلیون اصله درخت خرما در کشور و تولید حدود ۳۷۰ هزار تن برگ خشک، می‌تواند به عنوان بستری مناسب در بهبود عملکرد واحدهای پرورش جوجه گوشتی کشور نقش مؤثری داشته باشد. به این ترتیب، نه تنها مشکل حذف بقایای گسترده هرس سالانه درختان خرما برطرف می‌شود، بلکه این ماده به عنوان بستری ارزان قیمت می‌تواند توسط تولیدکنندگان مورد استفاده قرار گیرد.

وی افزود: غالب مواد بستری مورد استفاده در مرغداری‌های گوشتی کشور، رول مقوایی مخصوص بستر (کاغذ) است که ویژگی‌های یک بستر مناسب را ندارند. یکی از منابعی که می‌توان از آن به عنوان بستر جوجه‌های گوشتی استفاده کرد، برگ خشک درخت خرما است که دارای ویژگی‌های یک بستر مناسب می‌باشد.

کبیری فرد تأکید کرد: استفاده از این بستر منجر به افزایش ماندگاری گله، وزن زنده نهایی و شاخص تولید، و کاهش زخم کف پا و سوختگی سینه می‌شود که این اثرات، در نهایت موجب کاهش ضریب تبدیل و هزینه خوراک نسبت به رول مقوایی خواهد شد. استفاده از برگ درخت خرما به عنوان بستر جوجه‌های گوشتی، درآمدی در حدود ۱۰ درصد بیشتر برای مرغداران گوشتی به همراه خواهد داشت.

انعقاد تفاهم‌نامه همکاری مرکز تحقیقات بوشهر با بنیاد نخبگان

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، تفاهم‌نامه همکاری مرکز تحقیقات بوشهر با بنیاد نخبگان استان بوشهر منعقد شد.

محمود دشتی‌زاده، رئیس مرکز تحقیقات بوشهر، با اشاره به اهمیت ارتباط با جامعه نخبگان استان و انجام فعالیت‌های مشترک با واحدهای علمی، گفت: این تفاهم‌نامه با هدف استفاده از ظرفیت‌های موجود طرفین برای برقراری ارتباطات علمی و تحقیقاتی منعقد شده است. برگزاری دوره‌ها و رویدادهای فناورانه آموزشی، نخبه‌پروری، کارگاه‌ها، سمینارها و همایش‌های علمی از جمله محورهای این همکاری خواهد بود.

یوسف دهقانی، رئیس بنیاد نخبگان استان بوشهر، نیز گفت: توانمندی‌های علمی طرفین و وجود نیروی انسانی متخصص در هیئت‌های اندیشه‌ورز، ظرفیت ارزشمندی است که باید به نحو احسن مورد استفاده قرار گیرد. این تفاهم‌نامه زمینه‌ساز بهره‌گیری بهتر از این توانمندی‌ها خواهد بود.

این تفاهم‌نامه گامی مهم در جهت توسعه همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی در استان بوشهر محسوب می‌شود و می‌تواند نقش مؤثری در ارتقای سطح علمی و نخبه‌پروری ایفا کند.

برگزاری دهمین کاروان ترویجی بهره‌وری کشاورزی ویژه روز جهانی خاک در استان بوشهر

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، دهمین کاروان ترویجی بهره‌وری کشاورزی هم‌زمان با سراسر کشور و در راستای گرامیداشت روز جهانی خاک، با موضوع «خاک‌های سالم برای شهرهای سالم»، در استان بوشهر اجرا شد. این برنامه با حضور اعضای هیأت علمی و کارشناسان مرکز تحقیقات بوشهر و با همکاری مدیریت ترویج سازمان جهاد کشاورزی استان به اجرا درآمد.

این کاروان تخصصی در شهرستان‌های مختلف استان فعال است و نمایندگان آن عبارت‌اند از: محمود دشتی‌زاده و حمید مزارعی و مهرداد نوروزی در شهرستان دشتستان (بخش سعدآباد)، حسین خاج در شهرستان گناوه، زهرا محمدی و فاطمه مجیدی در شهرستان‌های جم و ریز، زینب نادری‌زاده در شهرستان تنگستان، غلامرضا راهی در روستای کره‌بند و فاطمه غلامیان و علی جعفری در روستای چاهکوتا.

محمود دشتی‌زاده، رئیس مرکز تحقیقات بوشهر، در خصوص اهمیت این برنامه گفت: اجرای این کاروان می‌تواند نقش مؤثری در ترویج فرهنگ حفاظت از خاک، افزایش بهره‌وری کشاورزی و ارتقای آگاهی بهره‌برداران داشته باشد. خاک سالم، زیربنای تولید پایدار و تضمین‌کننده امنیت غذایی جامعه است.

وی افزود: ما باید تمام تلاش خود را برای حفظ و ارتقای سلامت خاک و استفاده بهینه از این منبع حیاتی به کار گیریم. این برنامه به صورت مستقیم از شبکه برکت پخش می‌شود.

قدردانی مدیر هماهنگی ترویج کشاورزی از مرکز تحقیقات بوشهر

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، شهریار مرشدی، مدیر هماهنگی ترویج کشاورزی استان، از رئیس و مجموعه کارکنان مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان، به دلیل برگزاری موفق دهمین کاروان ترویج بهره‌وری کشاورزی ویژه روز جهانی خاک، قدردانی کرد.

این کاروان ترویجی که در ۹ شهرستان استان بوشهر برگزار شد، گامی مهم در راستای ارتقای دانش و بهره‌وری کشاورزان منطقه محسوب می‌شود.

مرشدی در سخنان خود، با تقدیر از همکاری مستمر مرکز تحقیقات، اظهار داشت: «من از رئیس مرکز و مجموعه تحقیقاتی ایشان صمیمانه تقدیر و تشکر می‌کنم که همواره در کنار ما بوده‌اند».

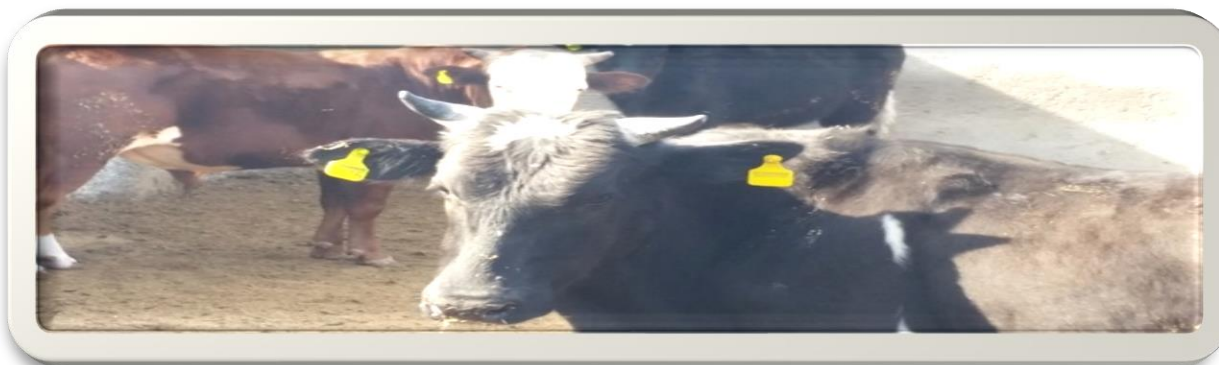
وی همچنین با تأکید بر اهمیت این دو حوزه، همکاری میان آن‌ها را حیاتی دانست و افزود: «تحقیقات و ترویج دو بال پرواز بخش کشاورزی استان هستند».

نشست تخصصی بررسی وضعیت هویت گذاری و حمل و نقل دام در استان بوشهر

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، نشست هم‌اندیشی و بررسی وضعیت هویت گذاری و حمل و نقل دام در استان بوشهر با حضور همکاران معاونت بهبود تولیدات دامی، اداره کل دامپزشکی، مدیریت امور عشایر، صندوق بیمه محصولات کشاورزی، مدیریت هماهنگی ترویج، مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان‌ها، تشکل‌های دامداران استان، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و عضو هیأت علمی مرکز، در محل سازمان جهاد کشاورزی استان برگزار شد.

سید ابوطالب صادقی، عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات بوشهر، گفت: شناسایی انفرادی دام‌ها، مبنای اصلی هر فعالیت در صنعت دامپروری، به‌ویژه اصلاح نژاد دام است. موفقیت برنامه‌های اصلاح نژادی منوط به جمع‌آوری و ثبت دقیق اطلاعات عملکردی حیوانات بوده و در گام بعدی، حذف یا انتخاب دام‌ها بر اساس شاخص‌های مورد نظر به‌نژادی صورت می‌گیرد. وی افزود: پلاک گذاری دام‌ها با هدف شناسایی و ثبت رکوردهای عملکردی انجام می‌شود و پروژه هویت گذاری، بیش از آن‌که در جلوگیری از قاچاق دام نقش داشته باشد، در ایجاد نظام دقیق ثبت اطلاعات دام‌ها اهمیت دارد. صادقی همچنین گفت: بحث بیمه دام، به‌ویژه دام سبک، در استان بوشهر بسیار مهم است و ترویج بیمه‌نمودن دام‌ها، علاوه بر کمک به دامداران، در بهبود اجرای پروژه هویت گذاری نیز اثرگذار خواهد بود.

بررسی چالش‌های تولید و توزیع بذر

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، جلسه کمیته فنی بذر استان با حضور اعضا در سالن سازمان جهاد کشاورزی برگزار شد.

محمود دشتی زاده، رئیس مرکز تحقیقات بوشهر، گفت: در این نشست، مسائل و مشکلات حوزه بذر استان مورد بررسی قرار گرفت. وی افزود: تصمیم‌گیری در زمینه فرآوری، توزیع و تولید بذر گندم مورد نیاز کشاورزان در سال زراعی آینده، از جمله محورهای اصلی این نشست بود.

دشتی زاده تصریح کرد: موضوع تهیه و تدارک هسته‌های بذری مورد نیاز سال زراعی آتی و همچنین بررسی گزارش عملکرد شرکت‌های تولیدکننده بذر و واحد ثبت و گواهی استان، به تفصیل مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

در ادامه، داود کیانی، کارشناس مسئول واحد استانی و عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات بوشهر، گفت: تأمین بذر گواهی شده و باکیفیت نقش مهمی در افزایش عملکرد تولیدات کشاورزی دارد.

وی افزود: با برنامه‌ریزی دقیق و همکاری بخش‌های تحقیقاتی و اجرایی، تلاش می‌شود نیاز کشاورزان استان به بذر اصلاح شده و استاندارد در زمان مناسب تأمین شود.

در این نشست، معاون بهبود تولیدات گیاهی، مدیر زراعت سازمان و مدیر شرکت خدمات حمایتی استان و جمعی از تولیدکنندگان بخش خصوصی تولیدکننده بذر استان حضور داشتند.

برگزاری کارگاه آموزشی-ترویجی عوامل خسارت زای نخیلات

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، کارگاه آموزشی-ترویجی «عوامل خسارت زای نخیلات» با حضور جمعی از نخلداران منطقه، در مرکز جهاد کشاورزی دالکی از توابع شهرستان دشتستان برگزار شد. در این کارگاه، زهرا محمدی، کارشناس تحقیقات گیاه پزشکی مرکز تحقیقات بوشهر، به تشریح مهم ترین آفات و عوامل زیان آور نخیلات پرداخت و گفت: در این دوره آموزشی، خسارت و نحوه کنترل آفات چوب خوار، از جمله سوسک های کرگدنی و شاخک بلند خرما، کنه تارتن خرما، زنجبرک خرما، موربانه ها و جوندگان معرفی و بررسی شد. وی افزود: در کنار شناخت آفات، بر لزوم اجرای شیوه های مدیریتی مؤثر، همچون رعایت اصول به زراعی شامل تغذیه مناسب، آبیاری اصولی و هرس به موقع، تأکید شد. رعایت این موارد نقش بسیار مهمی در پیشگیری از شیوع و خسارت آفات دارد. محمدی تصریح کرد: همکاری و مشارکت نخلداران در اجرای توصیه های فنی و بهره گیری از یافته های تحقیقاتی می تواند گامی مؤثر در حفظ سلامت نخیلات استان و افزایش بهره وری تولید خرما باشد.

برگزاری نشست تخصصی با محوریت سامانه اصلاح خودکار داده‌های ماهواره‌ای بارندگی

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، نشست تخصصی با موضوع به کارگیری و ارزیابی «سامانه اصلاح خودکار داده‌های ماهواره‌ای بارندگی» به صورت حضوری و مجازی در سالن شهید محمود خاج برگزار شد.

در این نشست، که با هدف ارتقای دقت داده‌های اقلیمی منطقه برگزار گردید، غلامرضا راهی، عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات بوشهر، به تشریح محورهای کلیدی پرداخت.

وی بر اهمیت حیاتی منابع داده‌های بارندگی تأکید کرد و اظهار داشت: «بررسی نقاط قوت و ضعف منابع اطلاعاتی موجود، تبیین مبانی نظری و همچنین روش‌های تصحیح داده‌ها با استفاده از پلتفرم‌های تخصصی از جمله مباحث اصلی مورد کانون توجه در این نشست بود. دریافت خروجی و اعتبارسنجی دقیق نتایج و تحلیل آماری مقدار بارش در مناطق مختلف استان، گام‌های بعدی این فرآیند هستند».

همچنین، شهرام خلیقی، استاد دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، ضمن تشریح کامل سامانه اصلاح خودکار داده‌های ماهواره‌ای بارندگی، دیدگاه‌های علمی خود را در زمینه استفاده از این سامانه برای مناطق مختلف ارائه نمود.

در بخش عملی این نشست، داده‌های جمع‌آوری شده از ایستگاه باران‌سنجی بوشهر به صورت زنده مورد استفاده قرار گرفت تا فرآیند تصحیح و بررسی داده‌های ماهواره‌ای به صورت کاربردی مورد مطالعه و ارزیابی قرار گیرد.

رونمایی از اپلیکیشن «ساربانیار» برای مدیریت هوشمند پرورش شتر در بوشهر

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، رویدادی ترویجی با محوریت «مدیریت هوشمند چرای شتر با استفاده از برنامه کاربردی ساربانیار» با حضور گسترده کارشناسان و بهره‌برداران در سالن شهید خاج مرکز تحقیقات استان برگزار شد. این نشست به صورت حضوری و ویناری، میزبان معاونان سازمان جهاد کشاورزی، نمایندگان دامپزشکی، تشکل‌های دامداران، نظام مهندسی کشاورزی و علاقمندان از سراسر کشور بود.

سخنرانان بر لزوم خروج از شیوه‌های سنتی پرورش شتر به دلیل سود پایین تأکید کردند.

نادراسدزاده، از موسسه تحقیقات علوم دامی، شتر را «دام آینده جهان» خواند و آمادگی موسسه را برای انتقال یافته‌های تحقیقاتی اعلام کرد.

سید ابوطالب صادقی، عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات بوشهر، برنامه «ساربانیار» را ابزاری ضروری برای ثبت رکورد و جلوگیری از زیان‌های اقتصادی ناشی از تصادف شترها دانست.

عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات بوشهر در بخش دیگری از سخنان خود به اهمیت بیمه دام، به ویژه دام سبک در استان بوشهر، اشاره کرد و گفت: «ترویج فرهنگ بیمه نمودن دام‌ها، علاوه بر حمایت از دامداران، در اجرای مؤثرتر پروژه هویت گذاری نیز نقش مثبت خواهد داشت».

مرتضی بیطرف ثانی نیز مزایای این اپلیکیشن، از جمله ثبت رکورد، شناسنامه الکترونیکی و ردیابی مکانی گله را تشریح کرد.

ابوتراب نکیسا، معاون بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی بوشهر، ضمن استقبال، بر استفاده این معاونت از برنامه ساربانیار برای ارتقای وضعیت گله‌های شتر استان تأکید کرد.

بررسی علمی راهکارهای بهینه‌سازی مصرف آب در فضای سبز شهری

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، نشست مشترکی میان شهرداری و شورای اسلامی شهر عالی شهر با مسئولان مرکز تحقیقات بوشهر برگزار شد. این نشست با هدف توسعه پایدار فضای سبز شهری و بهبود کیفیت محیط زیست شهری تشکیل گردید.

حسن حیدری، شهردار عالی شهر، در این نشست گفت: این جلسه تخصصی با هدف تبادل نظر و تعامل علمی میان مدیریت شهری و مرکز تحقیقات برگزار شد تا راهکارهای علمی و اجرایی برای ارتقای فضای سبز شهری بررسی شود.

وی افزود: محورهای اصلی گفتگو شامل ارزیابی علمی گونه‌های گیاهی موجود از نظر سازگاری با اقلیم کم‌آب منطقه، بهینه‌سازی مصرف آب در فضای سبز کنونی، برنامه‌ریزی برای توسعه آن و شناسایی گونه‌های بومی و کم‌نیاز جدید برای کاشت در فضاهای عمومی بود.

شهردار عالی شهر تصریح کرد: استفاده از ظرفیت علمی و پژوهشی مرکز تحقیقات می‌تواند گامی مهم در جهت مدیریت پایدار فضای سبز و مصرف بهینه منابع آب باشد.

در ادامه، محمود دشتی‌زاده، رئیس مرکز تحقیقات بوشهر، گفت: با توجه به شرایط اقلیمی استان، ضروری است گونه‌های گیاهی مناسب با مصرف آب کمتر معرفی و الگوسازی شوند.

وی افزود: بر همین اساس مقرر شد با همکاری و نظارت کارشناسان این مرکز، برنامه‌ای عملیاتی برای نوگرایی و نوسازی الگوی کشت فضای سبز عالی شهر تدوین شود. این اقدام می‌تواند ضمن ارتقای کیفی منظر شهری، به افزایش تاب‌آوری اکولوژیک و صرفه‌جویی در منابع طبیعی نیز منجر شود.

دشتی‌زاده تأکید کرد: مرکز تحقیقات آمادگی دارد در مسیر توسعه پایدار شهری، تجربیات علمی و تخصصی خود را در اختیار شهرداری و مدیریت‌های محلی استان قرار دهد.

اجرای دو طرح علمی برای بهبود تولید گندم

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، دو طرح مدیریت تغذیه گندم با رهیافت مشارکت (PNT) در شهرستان دشتستان استان بوشهر در حال اجراست.

زینب نادری زاده، عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات بوشهر، گفت: این طرح‌ها با هدف بهینه‌سازی مصرف کودهای شیمیایی، آلی و محرک‌های رشد در مزارع کشاورزان شهرستان دشتستان اجرا شده‌اند تا بهره‌وری تولید گندم در شرایط مختلف بهبود یابد.

وی افزود: در این راستا، دو طرح تحقیقی توسعه‌ای شامل مدیریت تغذیه بهینه نیتروژن در گندم آبی که دومین سال اجرای خود را سپری می‌کند و مدیریت تغذیه گندم آبی در شرایط تنش شوری که در سال چهارم اجرا قرار دارد، در دست انجام است.

نادری زاده بیان کرد: این طرح‌ها با مشارکت معاونت بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی استان و همکاری کشاورزان منطقه اجرا می‌شوند و تلاش دارند با مصرف بهینه کودهای شیمیایی و محرک‌های رشد، عملکرد و کیفیت محصول گندم را افزایش دهند.

وی در پایان تأکید کرد: اجرای طرح‌های مذکور نقشی مؤثر در دستیابی به کشاورزی پایدار و ارتقای سطح دانش فنی کشاورزان خواهد داشت.

بازدید مدیر کل دفتر توسعه فعالیت‌های کشاورزی زنان روستایی و عشایری وزارت جهاد کشاورزی از مرکز تحقیقات بوشهر

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، نشستی با حضور مدیر کل دفتر توسعه فعالیت‌های کشاورزی زنان روستایی و عشایری وزارت جهاد کشاورزی، رئیس مرکز تحقیقات بوشهر و مدیر ترویج سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر در محل این مرکز برگزار شد.

مریم طهماسبی در این نشست با اشاره به اهمیت توسعه اقتصادی جوامع روستایی گفت: «هدف از سفر به استان بوشهر، توسعه فعالیت‌های زنان روستایی با محوریت اقتصاد دریامحور است و تلاش داریم ظرفیت‌های بومی استان را در این زمینه فعال کنیم». وی افزود: «استان بوشهر با همت و مشارکت زنان روستایی می‌تواند به یکی از قطب‌های گردشگری و صنایع وابسته به دریا تبدیل شود».

مدیر کل دفتر توسعه فعالیت‌های کشاورزی زنان روستایی و عشایری وزارت جهاد کشاورزی همچنین یادآور شد: «پرورش آبزیان و تولید محصولات دریایی، از جمله پرورش حلزون، صدف خوراکی و مرواریدساز، زمینه‌هایی هستند که زنان روستایی می‌توانند در آن نقش مؤثری ایفا کنند و از این طریق به رشد اقتصاد خانوار و پایداری اشتغال در مناطق ساحلی کمک نمایند». در ادامه نشست، محمود دشتی‌زاده، رئیس مرکز تحقیقات بوشهر، ضمن خیرمقدم گفت: «مرکز تحقیقات بوشهر تمام تلاش خود را برای حمایت از بانوان فعال در عرصه کشاورزی و بهره‌گیری از نتایج تحقیقات در این حوزه به کار خواهد گرفت». شهریار مرشدی، مدیر ترویج سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر، نیز در پایان جلسه افزود: «فعالیت‌های ترویجی و تحقیقاتی در استان بوشهر همواره دوشادوش یکدیگر پیش می‌روند و این هم‌افزایی زمینه‌ساز پیشرفت پایدار در بخش کشاورزی استان است».

کارگاه آموزشی-ترویجی تخصصی خاک‌ورزی حفاظتی در بوشهر

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، با هدف ارتقای دانش کارشناسان در حوزه کشاورزی پایدار، کارگاه آموزشی-ترویجی ویژه‌ای با محوریت «خاک‌ورزی حفاظتی» توسط اداره آموزش کارکنان این مرکز برای کارشناسان مکانیزاسیون و آب و خاک سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر برگزار شد. اعظم ناصری، مدرس این دوره، گفت: «خاک‌ورزی حفاظتی روشی نوین برای آماده‌سازی خاک است که هدف اصلی آن حفظ سلامت خاک و افزایش پایداری کشاورزی می‌باشد».

وی افزود: «تفاوت این روش با خاک‌ورزی سنتی در حداقل خاک‌ورزی و باقی ماندن بقایای گیاهی در سطح خاک است». ناصری ادامه داد: «اصول این سیستم بر سه مؤلفه کلیدی استوار است: نخست دست کاری نکردن یا کمتر دست کاری کردن خاک، به گونه‌ای که خطوط برهم‌زدگی کمتر از ۱۵ سانتی‌متر عرض داشته و یا به‌طور کلی کمتر از ۲۵ درصد مساحت کشت شده را شامل شود. هدف نهایی، کشت مستقیم بذر است».

وی افزود: «مدیریت بقایای گیاهی نیز اهمیت دارد؛ باقی ماندن حداقل ۳۰ درصد بقایای گیاهی بر سطح خاک ضروری است، زیرا این بقایا فعالیت‌های فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی خاک را افزایش داده و از سوزاندن بقایا که عامل اصلی انتشار گازهای گلخانه‌ای است، جلوگیری می‌کند».

مدرس دوره خاطرنشان کرد: «اعمال تناوب زراعی نیز به‌طور طبیعی موجب کاهش آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز در سطح مزرعه می‌شود».

او افزود: «کاربرد روش‌های نوین حفاظتی برای تأمین امنیت غذایی و دستیابی به تولید پایدار، مزایای چشمگیری دارد که از جمله آن می‌توان به حفظ منابع پایه و پایداری تولید، صرفه‌جویی قابل توجه در وقت، نیروی کار و سوخت، کاهش عملیات زراعی و بهبود اقتصاد مزرعه، کاهش رواناب و فرسایش آبی و بادی و افزایش قابلیت نگهداری و نفوذ آب در خاک و کاهش تبخیر غیرمفید اشاره کرد».

رونمایی از بذر گوجه فرنگی «قهرمان» در رویداد «روز درهای باز کشاورزی» بوشهر

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، رویداد ملی «روز درهای باز کشاورزی» همراه با یک نشست خبری تخصصی، با هدف معرفی دستاوردهای علمی، ارتقای آگاهی عمومی و ایجاد ارتباط مستقیم میان پژوهشگران، کارشناسان و فعالان بخش کشاورزی در مرکز تحقیقات بوشهر برگزار شد.

محمود دشتی زاده، رئیس مرکز تحقیقات بوشهر، در حاشیه این رویداد اظهار داشت: «این رویداد فرصتی است برای نمایش عینی دستاوردهای علمی و پژوهشی مرکز و ایجاد یک تعامل دوسویه میان پژوهشگران و بهره‌برداران اصلی بخش کشاورزی.» وی افزود: «هدف ما ارتقای سطح آگاهی عمومی و ترویج دانش نوین کشاورزی است تا بتوانیم گامی مؤثر در جهت تولید دانش‌بنیان و حل چالش‌های منطقه‌ای برداریم.»

امیر ارسلان کمالی، معاون پژوهشی مرکز تحقیقات بوشهر، نیز بر اهمیت نتایج تحقیقات همکاران تأکید کرد و گفت: «امروز نتایج پژوهش و تحقیقات همکاران ما در این مرکز در منظر دید شما است که دستاوردهای مهمی برای کشور و استان به همراه داشته است.»

مهم‌ترین بخش این نشست، رونمایی از بذر هیبرید گوجه فرنگی رقم «قهرمان» بود که حاصل تلاش‌های پژوهشی این مرکز محسوب می‌شود.

دادود کیانی، عضو هیأت علمی و مجری این طرح، ویژگی‌های متمایز این محصول را برشمرد: «این رقم دارای پوشش گیاهی بسیار خوب، قطر ساقه زیاد برای تحمل بهتر شکستگی در شرایط محیطی، تحمل تنش‌های محیطی و همچنین وزن میوه بالا است.» کیانی در ادامه به مزایای استراتژیک این دستاورد اشاره کرد: «دستاوردها و مزایای این محصول فراتر از کشاورزی صرف است؛ از جمله تأمین زیرساخت و نهاده کشاورزی، قطع وابستگی و خودکفایی، تحقق اقتصاد مقاومتی، اصلاح ارقام مناسب با شرایط اقلیمی کشور، ایجاد ذخایر ژرم پلاسملی، پایداری تولید و کاهش خروج ارز و امکان ارزآوری برای کشور.»

امضای تفاهم‌نامه علمی برای تحول مدیریت شهری و توسعه پایدار با استانداری بوشهر

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، تفاهم‌نامه همکاری مشترکی میان دفتر امور شهری و شوراهای استانداری بوشهر و مرکز تحقیقات بوشهر با هدف ایجاد تحولی بنیادین در مدیریت شهری و توسعه پایدار استان به امضا رسید.

این تفاهم‌نامه که نویدبخش تقویت تعاملات علمی و اجرایی در سطح استان است، با هدف استفاده بهینه از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی دو مجموعه منعقد شده است.

عزیزالله خورشیدی، مدیرکل امور شهری و شوراهای استانداری بوشهر، در تشریح جزئیات این توافق اظهار داشت: «هدف اصلی، ارتقای مدیریت شهری و توسعه پایدار از طریق اجرای پروژه‌های تحقیقاتی مشترک است. بر این اساس، طرفین می‌توانند از توان فکری، تجربی، پژوهشی، آزمایشگاهی، کارگاهی و فضاهای تحقیقاتی یکدیگر بهره‌مند شوند.»

وی همچنین بر محورهای آموزشی این تفاهم‌نامه تأکید کرد و افزود: «برگزاری همایش‌ها، سمینارها و کارگاه‌های آموزشی تخصصی در حوزه‌های کشاورزی، منابع طبیعی و مدیریت شهری، نقش مؤثری در توانمندسازی مدیران شهری و کارشناسان خواهد داشت.»

خورشیدی اشاره کرد که این همکاری شامل اجرای دوره‌های کارورزی، همکاری در پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی و انتشار نشریات فنی و تخصصی خواهد بود.

محمود دشتی‌زاده، رئیس مرکز تحقیقات بوشهر، ضمن تأیید این تفاهم‌نامه، اجرای مؤثر آن را ضامن افزایش بهره‌وری منابع و حل علمی مسائل محیطی و شهری استان دانست.

مدت اعتبار این تفاهم‌نامه دو سال تعیین شده است و قابلیت تمدید و بازنگری با توافق طرفین را خواهد داشت. انتظار می‌رود اجرای این قرارداد زمینه همکاری‌های مشترک در حوزه‌های توسعه محلی و منطقه‌ای را نیز بیش از پیش فراهم آورد.

برگزاری کارگاه آموزشی-ترویجی انتقال یافته‌های تحقیقاتی آفات و بیماری‌های گوجه‌فرنگی در بوشهر

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، برنامه انتقال یافته‌های تحقیقاتی با محوریت آفات و بیماری‌های مهم گوجه‌فرنگی به همت کارشناسان بخش زراعی و باغی این مرکز در شهر کاکلی برگزار شد. این برنامه با حضور معاون پژوهشی مرکز تحقیقات، جمعی از محققان، کارشناسان مدیریت ترویج سازمان جهاد کشاورزی، کارشناسان پهنه‌های تولیدی و گروهی از کشاورزان پیشرو منطقه برگزار شد و آخرین دستاوردهای علمی و پژوهشی در زمینه مدیریت آفات و بیماری‌های گوجه‌فرنگی به بهره‌برداران ارائه شد.

زهرا محمدی، کارشناس زراعی و باغی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، در حاشیه این برنامه گفت: «در این کارگاه، ضمن ارائه مطالب علمی و کاربردی، مهم‌ترین آفات و بیماری‌های گوجه‌فرنگی منطقه معرفی شد و راهکارهای پیشگیری، مدیریت تلفیقی و استفاده صحیح از روش‌های کنترل مورد بررسی قرار گرفت. همچنین به سؤالات تخصصی و فنی کشاورزان پاسخ داده شد.»

وی افزود: «برگزاری این گونه برنامه‌ها نقش مؤثری در ارتقای دانش فنی کشاورزان، بهبود مدیریت مزارع و افزایش تولید سالم و پایدار محصولات کشاورزی دارد. مشارکت فعال کشاورزان در این دوره‌ها نشان‌دهنده علاقه و توجه آنان به استفاده از یافته‌های علمی در تولید محصول است.»

بازدید مدیرکل حراست سازمان تات از مرکز تحقیقات بوشهر

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، مدیرکل اداره حراست سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات)، در سفری به استان بوشهر از بخش‌های مختلف این مرکز بازدید کرد.

روح‌الله جوزانی گفت: «هدف از سفر به استان بوشهر بررسی مشکلات و چالش‌های موجود در حوزه حراست و پشتیبانی مراکز تحقیقاتی و آموزشی است تا با شناسایی دقیق آن‌ها، زمینه‌ی ارتقای سطح امنیت و بهره‌وری کارکنان فراهم شود.»

وی افزود: «تعامل مستمر بین مجموعه‌های استانی و ستادی سازمان تات می‌تواند نقش مهمی در افزایش اثربخشی فعالیت‌های تحقیقاتی، آموزشی و ترویجی داشته باشد.»

مدیرکل حراست سازمان تات همچنین بر اهمیت رعایت اصول و ضوابط حراستی در اجرای طرح‌ها و فعالیت‌های پژوهشی تأکید کرد و گفت: «نیروی انسانی مرکز تحقیقات بوشهر از ظرفیت علمی و اخلاقی بالایی برخوردار است و ان‌شاءالله شرایط حمایت بیشتری از سوی سازمان فراهم شود.»

کارگاه آموزشی-ترویجی؛ پلی میان تحقیقات و مدیریت عملی مزارع

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، برنامه روز انتقال یافته‌های تحقیقاتی با محوریت مدیریت کشت گندم در خاک‌های شور و تغذیه اصولی گندم آبی در ایستگاه تحقیقات برازجان برگزار شد. این برنامه با حضور معاون پژوهشی مرکز، مدیریت ترویج سازمان جهاد کشاورزی، جمعی از محققان، کارشناسان پهنه‌های تولیدی و گروهی از کشاورزان پیشرو منطقه برگزار گردید.

داوود دوانی، کارشناس زراعی و باغی مرکز تحقیقات بوشهر، گفت: «در این کارگاه، آخرین دستاوردهای علمی در زمینه کشت گندم در خاک‌های شور معرفی شد. نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد که مدیریت صحیح مصرف نهاده‌ها و استفاده از روش‌های علمی خاک‌ورزی و مدیریت مزرعه می‌تواند عملکرد گندم را در شرایط شور به‌طور چشمگیری افزایش دهد.» وی افزود: «بهبود کارآیی مصرف آب، انتخاب ارقام مقاوم به شوری و استفاده از روش‌های نوین تغذیه‌ای از جمله راهکارهایی است که در این کارگاه به کشاورزان ارائه شد. همچنین پرسش‌های تخصصی آنان در خصوص مدیریت مزرعه و کنترل عوامل محدودکننده تولید پاسخ داده شد.»

زینب نادری‌زاده، عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات بوشهر، گفت: «تغذیه اصولی گندم آبی با تأمین عناصر غذایی مورد نیاز، نقش مهمی در افزایش مقاومت گیاه در برابر تنش‌های مختلف و ارتقای عملکرد دارد. یافته‌های پژوهشی نشان می‌دهد که مدیریت متعادل کودهای نیتروژن، فسفر و پتاسیم می‌تواند پایداری تولید را تضمین کند.»

در ادامه، امیر ارسلان کمالی، معاون پژوهشی مرکز تحقیقات بوشهر، افزود: «برگزاری کارگاه‌های آموزشی-ترویجی، حلقه اتصال میان پژوهشگران و بهره‌برداران است. این دوره‌ها علاوه بر ارتقای دانش فنی کشاورزان، موجب بهبود مدیریت مزارع و افزایش تولید سالم و پایدار محصولات کشاورزی می‌شود. مشارکت فعال کشاورزان در این برنامه نشان‌دهنده علاقه آنان به استفاده از یافته‌های علمی در فرآیند تولید است.»

شروع اجرای طرح مشارکتی مدیریت تغذیه گندم در استان بوشهر

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، طرح کلان مشارکتی مدیریت تغذیه (PNT) گندم که با هدف افزایش بهره‌وری، ارتقای کمی و کیفی محصول و بهینه‌سازی مصرف کود در سطح کشور پیگیری می‌شود، در سال زراعی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ وارد چهارمین سال اجرای خود شده است. در همین راستا، فاز اجرایی این طرح ملی در استان بوشهر با تمرکز بر مدیریت علمی تغذیه گیاه، آغاز شد.

مهرداد نوروزی، عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات بوشهر، در تشریح جزئیات این طرح گفت: به دنبال تأخیر نگران‌کننده در آغاز بارندگی‌ها، خوشبختانه اجرای پنج فقره از پروژه‌های ذیل طرح مشارکتی مدیریت تغذیه گندم از تاریخ ۲۰ آذرماه در استان بوشهر شروع شد.

وی افزود: تمرکز اولیه ما در این فاز، بر مصرف هوشمندانه کودهای پایه است. در مرحله نخست و هم‌زمان با آماده‌سازی زمین و کاشت بذر، کودهای شیمیایی پایه شامل ازت، فسفر و پتاسیم بر اساس دستورالعمل رسمی مؤسسه تحقیقات خاک و آب و مهم‌تر از آن، با اتکا به نتایج آزمون خاک منطقه، به صورت خاکی مصرف شدند. این رویکرد، اصلی‌ترین گام برای جلوگیری از مصرف بی‌رویه و نامتعادل کود است.

نوروزی در ادامه به اهداف اصلی این طرح اشاره کرد که شامل: افزایش تولید کمی و کیفی گندم در واحد سطح، تقویت مقاومت گیاه برای کاهش تنش‌های محیطی مانند خشکی، شوری و دمایی، افزایش کارایی مصرف کود و بهینه‌سازی استفاده از کودهای شیمیایی، به‌ویژه در شرایط کودآبیاری، آموزش و توانمندسازی کارشناسان، مروجان و بهره‌برداران با جدیدترین دستورالعمل‌های توصیه کودی است.

بررسی سازگاری و پایداری لاین‌های منتخب کینوا در ایستگاه تحقیقات کشاورزی برازجان

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر، با توجه به تغییرات اقلیمی به وجود آمده در جهان و به ویژه در ایران، نیاز به تغییر جدی در الگوی کشت و حرکت به سمت تولید پایدار محصولات مختلف کشاورزی احساس می‌شود.

داود کیانی، عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی بوشهر، گفت: «با افزایش فشارهای ناشی از تغییرات اقلیمی، معرفی گیاهان جدیدی که ضمن رشد و تولید مناسب در شرایط نامساعد، بتوانند بازدهی اقتصادی قابل قبولی برای کشاورزان داشته باشند، بیش از پیش ضرورت یافته است.»

وی افزود: «یکی از گزینه‌های پیشنهادی مناسب در این زمینه، گیاه کینوا است که دارای خصوصیات تغذیه‌ای بسیار مطلوب بوده و از مقاومت بالایی در برابر طیف وسیعی از تنش‌های غیرزیستی برخوردار است. همچنین این گیاه به دلیل قیمت جهانی مناسب، می‌تواند برای تولیدکنندگان کشاورزی سودآور باشد.»

کیانی تصریح کرد: «در همین راستا، به منظور بررسی سازگاری و پایداری لاین‌های منتخب کینوا و انتخاب لاین‌های امیدبخش، ۲۲ لاین منتخب از ژرم پلاسماهای دریافتی از مؤسسه IPK به همراه سه رقم شاهد شامل Titicaca، صدوق و رحمت، در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با سه تکرار و طی دو سال در ایستگاه تحقیقات کشاورزی برازجان مورد مطالعه قرار خواهند گرفت.»

وی ادامه داد: «در طول دوره رشد گیاه، بازدیدهای مستمر، یادداشت‌برداری‌ها و مدیریت‌های زراعی لازم انجام می‌شود و علاوه بر عملکرد دانه، ویژگی‌های فنولوژیکی و مورفولوژیکی مانند جوانه‌زنی و ظهور گیاهچه، گل‌دهی، رسیدگی کامل، نوع و رنگ سنبله، رنگ شاخ و برگ، ارتفاع بوته، قطر ساقه اصلی، طول گل‌آذین، رنگ بذر، وزن هزار دانه، میزان پروتئین و میزان ساپونین دانه مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت.»

او تأکید کرد: «هدف نهایی این طرح، شناسایی و معرفی لاین‌های سازگار و پرعملکرد کینوا برای شرایط اقلیمی استان بوشهر و مناطق مشابه کشور است تا ضمن کمک به پایداری تولید، گامی در راستای امنیت غذایی و اقتصادی کشاورزان برداشته شود.»

